

Любити шоколад — хіба це вада? Знайомтеся поближче з шоколадом!

Інтегрований урок-конференція у 4-му класі

Людмила ЗАЄЦЬ, учителька початкових класів,
Сумський НВК “ЗОШ І ст. — ДНЗ № 11 «Журавонька»”

Шоколад — це не тільки смачно, корисно, але й цікаво. Він, як і багато речей, давно, здавалося б, знайомих, є для нас справжнім незнайомцем. Розкриття учням історії його виготовлення і поширення у світі спонукатиме до інакшого, допитливішого, погляду на предмети, що нас оточують.

Тема. Шоколад.

Мета. Ознайомити дітей з історією виникнення шоколаду, технологією його виготовлення і видами. Сформувані уявлення про корисні та шкідливі властивості шоколаду. Розвивати зв’язне мовлення, довільну пам’ять, увагу, критичне мислення. Виховувати прагнення до пізнання нового.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, презентації до повідомлень, куб із завданнями, карта світу, цукерки з номерами, мікрофон, аудіозапис класичної музики, картки із фрагментами тексту, бейджики.

Попередня робота: діти, які виступатимуть як фахівці у певних галузях, мають завчасно підготувати повідомлення.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

Нам дзвінок сигнал подав:
Для роботи час настав.
Отож часу ми не гаєм,
Працювати починаєм.

Учитель запитує дітей про настрій і просить зобразити його на обличчі.

— Усміхніться самі до себе, усміхніться до мене, поділіться погідним настроєм з товаришами. Постарайтесь зберегти його до кінця уроку.

II. Повідомлення теми й мети уроку (5–7 хв)

— Рада вітати вас на конференції, тема якої — “Шоколад”.

Педагог демонструє учням визначення поняття “конференція”.

Конференція — це збори, на яких представники, наприклад, наукових організацій обговорюють і розв’язують певні питання.

1. Вправа “Асоціація”

— Назвіть слова, які спадають вам на думку, коли ви чуєте “шоколад”.

Діти називають слова-асоціації, педагог записує їх на дошці.

— План роботи конференції такий.

Демонструє запис на дошці чи екрані.

Орієнтовний план роботи конференції

1. Виступи фахівців у різних галузях.
2. Обговорення відомостей про історію виникнення шоколаду.
3. Практична робота “Користь і шкода шоколаду”.
4. “Кубування” з написанням розповідей.
5. Підбиття підсумків.

— На конференцію ми запросили представників різних професій: історика, ботаніка, географа, зоолога, математика, технолога, кулінара, лікаря і журналіста (у дітей відповідні бейджики). Вони допоможуть розширити наші знання про шоколад.

2. Вправа “Очікування”

— Знаю, що ви допитливі й живете в очікуванні нового. Які маєте сподівання щодо сьогоднішньої конференції?

**Про шоколад і про какао
Вивчати факти так цікаво!**

(Це та наступне фото надіслані автором)

Діти повідомляють про свої очікування від конференції. Педагог зазначає, що розраховує на їхню активність і творчу ініціативу.

III. Робота над темою конференції (22–24 хв)

1. Виступ “ботаніка”

Орієнтовний зміст повідомлення

У ботаніці дерево какао ще має назву “шоколадне дерево”. Урожай з нього знімають двічі на рік. У м'якоті плоду міститься насіння дерева — какао-боби. Свіжозібрані, вони мають гірко-терпкий смак, бліде забарвлення і в такому вигляді не придатні для виробництва шоколаду.

Діти відповідають на запитання, яким вони уявляють плід дерева какао, після чого вчитель демонструє його зображення на екрані.

2. Виступ “математика”

Орієнтовний зміст повідомлення

Висота шоколадного дерева може сягати 15 метрів. У середньому воно дає до 2 кілограмів бобів на рік. Кожен плід містить 20–50 насінин.

— У плоді гранатового дерева близько 600 зернят. У скільки разів менше какао-бобів міститься у більшому плоді дерева какао?

Учні виконують відповідні обчислення.

3. Виступ “географа”

Під час розповіді учень показує на карті частини світу, де росте шоколадне дерево.

— Як називаються частини світу? (Європа, Азія, Австралія і Океанія, Америка, Африка, Антарктида.)

Орієнтовний зміст повідомлення

Дерево какао росте тільки в теплом і вологому кліматі тропічних лісів.

— Відгадайте, у яких частинах світу воно росте, якщо їхні назви починаються буквою “А”.

Діти відповідають.

— Щоправда, в Азії шоколадне дерево росте тільки на деяких островах.

Мовна розминка

Читання “дощиком” скоромовки, яку вчитель демонструє на екрані.

У шоколаду шок — зашили у мішок.

4. Робота з текстом “Історія винайдення шоколаду”. Прийом “Ажурна пилка”

Учні об'єднуються у 4 домашні групи за кількістю частин тексту. Кожна група опрацьовує зміст певної частини. Після цього утворюють нові — експертні — групи, до яких входить по одному учню з кожної домашньої. Кожен член експертної групи повідомляє іншим попередньо підготовлену інформацію. Потім учні знову повертаються до домашніх груп і ще раз проговорюють почуте, уточнюючи місця, які не запам'ятали чи не зовсім зрозуміли.

Орієнтовний зміст частин тексту

- Ніхто достеменно не знає, коли саме людство розпочало вживати шоколад. Дослідники стверджують, що вперше його приготували за 3 тисячі років до нашої ери. Тоді американський континент населяли індіанці ольмеки. Саме у їхній мові з'явилося слово “какава”.
- На зміну ольмекам прийшли індіанці майя, які придували сушити какао-боби під сонцем, а потім класти у чашку з водою. Багатії підглядали, як бідняки п'ють “какаву”, і відібрали зерна. Можновладці привласнили какао-боби і стали використовувати не тільки для приготування напою, а й замість грошей (раба можна було придбати за 100 бобів).
- Народи майя, що проживали на території сучасних Мексики й частково США, поклонялися богу какао. Вони першими почали вирощувати дерева какао на плантаціях і готувати шоколадні напої різних видів. Але напої ці були дуже гіркими, бо індіанці не знали цукру.
- Учені припускають, що “напій богів”, як ще називали “какаву”, винайшли ацтеки. Для свого імператора вони готували напій “чоколатль”, що перекладають як “гірка вода”. У нього додавали мед, ваніль і солодкий сік агави. Напій вважали священним, і споживати його могли тільки правителі. Завдяки ацтекам про какао дізналися в Європі.

5. Доповідь “історика”

Повідомлення супроводжують демонстрацією слайдів.

Орієнтовний зміст повідомлення

Серед європейців першим скуштував шоколад у 1502 році Христофор Колумб. Переповідають, що мореплавець доставив зерна какао королю Фердинанду, але той не звернув на них уваги: занадто багато інших скарбів було привезено з цієї подорожі.

20 років по тому на мексиканську землю висадився іспанський завойовник Кортес. Він зметикував, яку вигоду можуть принести йому какао-боби, і не помилювався. Іспанська знать розсмакувала “чоколатль”, і він — під назвою шоколад — став наймоднішим напоєм багатіїв. Іспанці додавали у нього цукор із тростини, корицю і мускатний горіх, що значно поліпшувало смак напою.

ЕМОЦІЇ І ПОЧУТТЯ — тема грудневого випуску журналу

“Учитель початкової школи” (2019, № 12)

У цьому номері ви знайдете відповіді на такі актуальні запитання:

- Що таке емоційний інтелект?
- Як формувати здатність усвідомлювати й контролювати свої емоції?
- Чи кожен дошкільник емоційно готовий до навчання у школі?
- Як формувати у дошкільників позитивно емоційне ставлення до навчання?
- Які арт-педагогічні технології допоможуть учню подолати агресію?
- За допомогою яких прийомів можна вийти зі щоденних проблемних ситуацій, що трапляються у школі?
- Які чинники впливають на формування моделей вираження емоцій і почуттів?
- Як розкрити учням сутність соціокультурних ролей чоловіка і жінки?
- За допомогою яких прийомів мотивувати дітей до навчання?
- Як у ході спортивно-розважального свята виховувати відповідальне ставлення до здоров'я?

Щоб гарантовано отримати тематичний номер “УПШ”,
завчасно оформіть передплату на сайті jmil.com.ua або на пошті.

Передплатний індекс журналу — 89869

У пригоді педагогам також стане
тематичний випуск
“ПІЗНАЮ ТА ВІДЧУВАЮ”
журналу “Джміль” (2016, № 1)

Замовте видання у редакції:

 (067) 504 5022

 books@dsvvit.com.ua